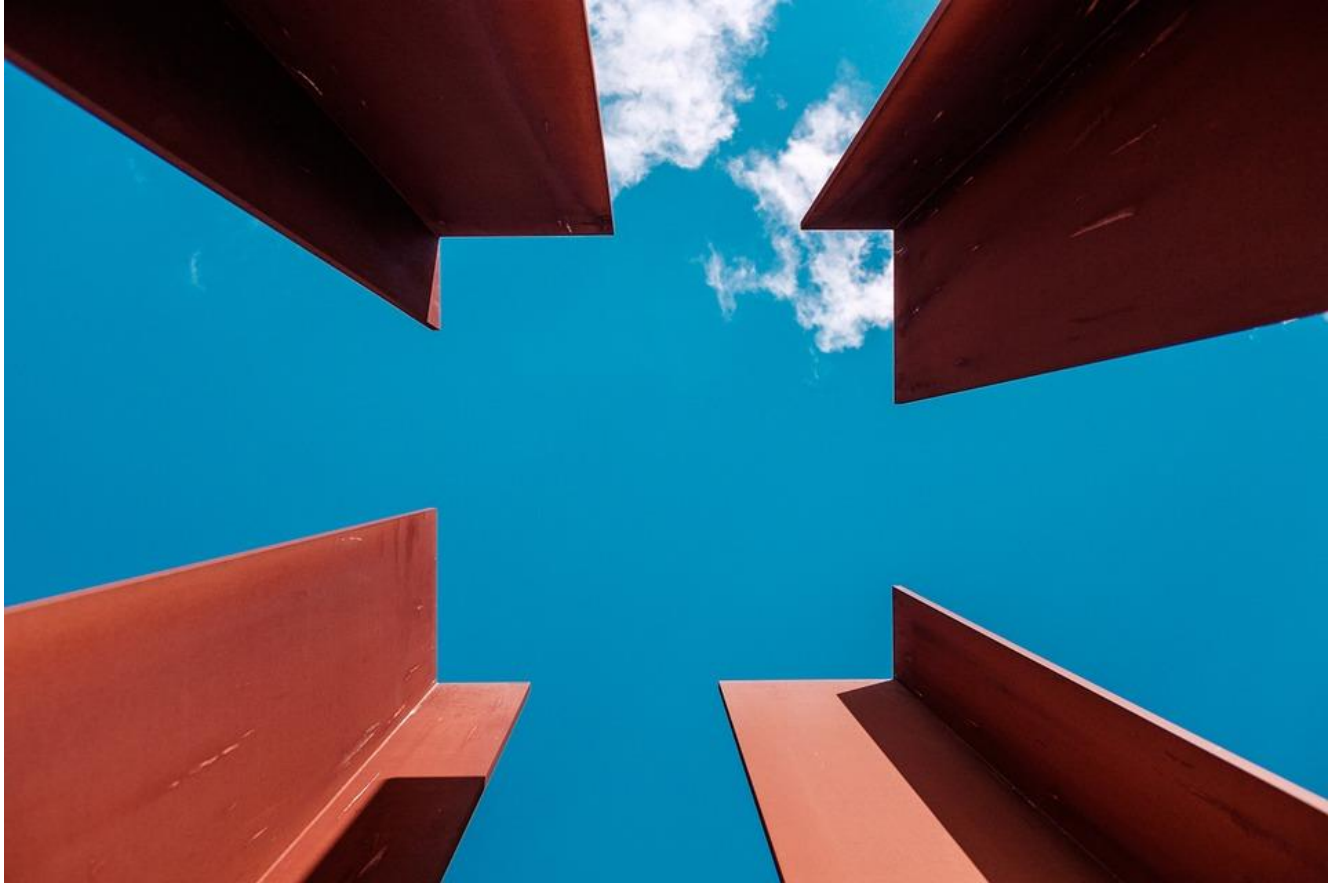

BOUWWERK IN UITVOERING

Het is zondag 29 januari 2017. De wijkgemeenten Kerk aan de Haven en Ambrosiuskerk beklinken in een feestelijke dienst hun eenwording. De geboorte van de Protestantse Gemeente Waalwijk is een feit. Dit kindje zal na vallen en opstaan aanstaande zondag de leeftijd van vijf jaar bereiken. Dit lustrum is een goed moment voor een dankdienst. En voor bespiegelingen over wat het betekent om gemeente van Jezus Christus te zijn nu en in de toekomst. De preek waagt een poging.

We kijken in de spiegel van 1 Korintiërs 3, waarvan de eerste zin luidt: 'Je kunt het werk van jullie vergelijken met het bouwen van een huis.' De verschillende bestemmingen van het bouwwerk passeren de revue: de champing, de hotelkerk en de tempel. Paulus heeft een uitgesproken voorkeur voor het laatste. De tempel lijkt een achterhaald concept. Niets is minder waar. Dit model is ooit bedacht als een toekomstbestendige constructie.

'Al ons werk zal later door God beoordeeld worden', schrijft Paulus verder. Het zal getest worden, net zoals dingen, die in het vuur getest worden. Iets dat gemaakt is van goud, zilver of edelstenen blijft in het vuur bewaard.' Na vijf testjaren is de duurzaamheid van de eenwording al aardig zichtbaar geworden. Uit de constructie van

de PG Waalwijk komt hier en daar best nog wat ondeugdelijk hout, hooi of stro tevoorschijn. Maar er waren en zijn gemeenteleden die hart hebben voor de opbouw van een mooie kerk. En die zullen er ook altijd blijven.

Lezen: 1Korintiërs 3 : 9 - 16

‘U bent een bouwwerk van God.’ (1 Kor. 3 : 9)

Lustrum

De vereniging van de wijkgemeenten Kerk aan de Haven en de Ambrosiuskerk is vandaag op de kop af 5 jaar geleden. De zwangerschap duurde jaren. Een prachtig ‘kindje’ werd geboren. Deze verjaardag is een goed moment om God te danken en ook aanleiding voor een bespiegelende preek. Wat betekent het om Anno 2022 in Waalwijk gemeente van Jezus Christus te zijn? De preek waagt een poging. We kijken in de spiegel van 1 Korintiërs 3, waarvan de eerste zin luidt: Je kunt het werk van jullie vergelijken met het bouwen van een huis (Bijbel in de Omgangstaal).

Champing

Ik val met de deur in huis. Weet u nog niet wat u in de zomervakantie gaat doen? Ik heb een goed tip. Als u nog een leuke vakantie zoekt dan is champing vast iets voor u. Champing is een samenvoeging van de Engelse woorden ‘camping’ en ‘chapel’; camping en kapel, kerk. Doe je aan champing dan kampeer je in een heuse kerk. Op de site van Origineel Overnachten wordt reclame gemaakt met de woorden: ‘Ga terug in de tijd en ervaar een heilige nacht tussen de orgels en kom daar in hogere sferen!’ Je zou direct boeken. | Aan de eredienst onttrokken kerken blijven op deze manier voor de samenleving bewaard en er valt goed aan te verdienen door inventieve ondernemers. Mooi toch? Wat wil je nog meer met je afgestoten kerkgebouw? Nou, veel meer!

Als je het aan de ondernemer Paulus vraagt zegt hij zoveel als: ‘Het gebouw op zich interesseert mij niet zoveel. Ik vind het belangrijker dat de geloofsgemeenschap, mocht die nog in een kerkgebouw huizen, een bouwwerk van God is.’ Mooi beeld: de Protestantse Gemeente Waalwijk een bouwwerk, een gebouw, een huis van God. Dat is een constructie van levende stenen op een stevig fundament. Of te wel een fijn geestelijk thuis.

Hotelkerk

Toen ds. Saskia van Meggelen, oud-predikante van ’s-Gravenmoer, enkele jaren geleden gekozen werd tot preses van de Protestantse Kerk in Nederland – volgens mij

heeft ze hier weleens op de preekstoel gestaan - gaf ze in een interview het volgende statement af: 'We zijn geen hotelkerk met alleen maar ontmoeting in de lounge.' Ze verzette zich met deze uitspraak niet zoals u begrijpt tegen de verbouwing van afgestoten kerken tot een hotel of champing, letterlijk. Ze verzette zich tegen de misopvatting, dat leden van één en dezelfde kerk, maar met verschillende denkbeelden langs elkaar heen gaan leven. De hotelkerk is een beeld voor een geloofsgemeenschap waarvan individuele leden vanwege de verschillen kiezen voor een hun eigen fijne plekje binnen het geheel. Iedereen leeft in zijn eigen kamer en de deur gaat dicht. Je leeft grotendeels langs elkaar heen. Af en toe kom je elkaar eens tegen. Het lijkt een gouden vondst: lekker jezelf zijn, elkaar ontlopen, dus nooit geen geruzie. De organisatie bedient je ook nog eens op je wenken als dat nodig mocht zijn.

Paulus wil deze hokjesgeest doorbreken. Wat betekent geloven in de praktijk? Hij kwalificeert de gemeente van Christus als het bouwwerk van God. Het woord 'bouwwerk' kun je actief vertalen met: wij zijn het 'bouwgebeuren' van God. En je ziet bouwvakkers bezig. Elkaar met hun afzonderlijke vaardigheden en talenten en inzichten supporten. 5 jaar geleden werden in Waalwijk de muren tussen de gereformeerde en de hervormde kamer definitief afgebroken. De verbouwing gaat nog altijd door. We willen geen hotelkerk zijn. En iedereen die mee wil doen, kan meedoen.

Het fundament

Een beetje bouwwerk rust op een fundament. Paulus weet zichzelf geroepen als 'de fundamentalist' van de kerk. Hij is het die in opdracht van God fundamenten stort. Paulus een fundamentalist. Die zijn er meer. Vorig jaar, op 11 september, herdacht, ik denk, zo'n beetje heel de wereld de terroristische aanslag op het World Trade Centre in New York. 20 jaar geleden. 9/11. De schokgolf van de ingestorte Twin Towers en de 2763 doden gaf een boost aan het fundamentalisme in moskee en kerk. In een dreigende wereld vechten fundamentalistische gelovigen voor het behoud van hun denkwijzen en eeuwige en onpersoonlijke waarheden. Deze moeten koste wat het kost met uitsluiting van andersdenkenden of erger verdedigd worden met woord en daad.

Het fundament dat Paulus lang geleden onder de kerk heeft neergelegd en dat het tot nu toe zou moeten uithouden, bestaat niet uit een, in een gewapend beton gegoten set aan starre dogma's, ook niet uit verheven ideeën of torenhoge ambities. Nee, alles mag fris, levend en nieuw blijven in de kerk, omdat het fundament van de kerken een persoon is, vlees en bloed, Jezus Christus. Bij hem kwam er bij de bouw van een geloofsgemeenschap geen hard, kil beton aan te pas. Geen bunker. In ons geheugen gegrift staat het evangelie van de persoon Jezus Christus. Hij is het fundament met zijn

geschiedenis, met de weg die Hij is gegaan, met het werk dat Hij heeft gedaan, met de dood die Hij heeft ondergaan, – Hij die ook uit de dood is opgestaan. En dat alles voor ons, niemand uitgesloten.

Een tempel

‘U bent een bouwwerk van God,’ schrijft Paulus aan de christenen in Korinthe. Wat voor gebouw dan? Een museum, dat na versoepeling van de coronamaatregelen weer bezoekers mag ontvangen? Een theater? Een hotel? Nee, een tempel.

Van de zomer waren Pieta en ik op vakantie in Dijon, Frankrijk. Op zondag wilden we zoals we gewoon zijn naar de kerk. Fysiek. Omdat je geniet van de ontmoeting met medegelovigen, omdat menselijk contact altijd een boeiende aangelegenheid is, om elkaar vast te houden en te motiveren om te blijven geloven. Om zoveel redenen meer. Wij, in Frankrijk waar veel kerken na de Franse Revolutie een culturele of recreatieve bestemming hebben gekregen, wij op internet zoeken naar een kerk waar die morgen nog echt een dienst met mensen werd gehouden. We kwamen uit bij *Temple luthéro-réformé de l'église protestante unie de France*. Dat is een mond vol voor: een samenvoeging van de lutherse en reformatorische kerken tot de PKF, de Protestantse Kerk in Frankrijk. Wat opviel? De Fransen gebruiken het woord ‘temple’ (tempel) voor hun kerken. Het woord uit 1 Kor. 3. Het bouwwerk van God wordt nader aangeduid als een tempel. Of te wel de verblijfplaats van God. Daarvoor staan we al vijf jaar samen opgesteld in de wereld. Zoals de tempel in Jeruzalem het zichtbare teken was van het levende contact van God en van zijn geschiedenis met de geschiedenis van ons mensen, zo is het bestaan, de samenkomst en het kerkenwerk van de gemeente van Jezus Christus, de PG Waalwijk inclus, een teken van God, een hint dat Hij in deze wereld huist.

Deze uitspraak vraagt om concretisering. Die krijgt U. Waartoe zijn wij hier als kerk op aarde? In London in de kerk van St. Martin in the Fields, hartje stad, doet een interessant antwoord de ronde. Ik deel deze inspiratie met u met het oog op de toekomst.

Hart en rand

De kerk, de tempel van God dus. Te midden van de geloofsgemeenschap wil de Geest van God wonen. Dat is genade. Kerk zijn betekent vieren, genieten en belichamen, dat God heel dichtbij gekomen is. Hij woont bij ons in. Hij is ons kloppend hart dat wij beluisteren. Hart, het woord verwijst naar gevoel, menselijkheid, hartstocht, emotie. Het staat voor liturgie, een goed verhaal, kunst, creativiteit en de vreugde, die ons voorbij onszelf naar een hoger plan van hoop, verlangen en glorie brengt. Gods hart gaat uit naar zijn gemeente, maar vooral naar mensen aan de rand van de

samenleving, naar hen, die makkelijk worden buitengesloten, afgewezen of genegeerd. Het gaat er daarom om, dat de kerk zich in woorden uitspreekt en in daden laat zien, dat wij daar willen zijn waar God is. God is aan de rand, dus daar wil de kerk zijn. Is het dat wat Paulus noemt bouwen aan de kerk met beproefde bouwmaterialen: goud, zilver en edelstenen? Ik denk het.

De materialen

In het jaar van de vereniging, 2017, ontstond er in de woontoren Grenfelltower in Londen een brand, die zich razendsnel kon verspreiden. Na onderzoek bleek de oorzaak het gebruik van ondeugdelijke materialen. Er waren zeer brandbare gevelplaten gebruikt. Hout, hooi of stro, somt Paulus uit deze categorie prutswerk op. De Londense woontoren moet worden afgebroken.

‘Al ons werk zal later door God beoordeeld worden’, schrijft Paulus. Het zal getest worden, net zoals dingen, die in het vuur getest worden. Iets dat gemaakt is van goud, zilver of edelstenen blijft in het vuur bewaard. Kan er tegen. We zijn God dankbaar dat na vijf testjaren de duurzaamheid van de eenwording al aardig zichtbaar is. In de constructie van de PG Waalwijk komen vast en zeker hier en daar best nog wat hout, hooi of stro tevoorschijn. Dat hoort erbij. Mensenwerk. We zijn dankbaar voor die gemeenteleden, ambtsdragers, vrijwilligers en betrokken leden, die de afgelopen jaren goed werk hebben geleverd, of zelfs meer dan goed werk. Ze hebben kwaliteit geleverd. In de toekomst zal dat niet anders zijn. Er zullen altijd mensen zijn die hart hebben voor de opbouw van een mooie kerk.